

УДК 378.147:373.3:004.738.5

DOI https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.106.02

Барбашова І. А., Свириденко Г. В., Дьоміна В. І., Таран К. О., Черкашина К. А.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЙ НУШ

У статті теоретично обґрунтовано модель професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи із позицій реалізації ідей НУШ шляхом виокремлення провідних педагогічних підходів, форм, методів і технік, що спрямовані на формування ключових професійних компетентностей відповідно до Професійного стандарту.

При написанні статті використовувалися такі методи як: аналіз і синтез; логіко-структурний аналіз; порівняльний аналіз; систематизація та узагальнення.

Установлено, що ефективна реалізація освітньої реформи в Україні можлива лише за умови глибокого перегляду змісту та структури педагогічної освіти в закладах вищої освіти. Здійснено спробу систематизації вимог до професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів відповідно до Професійного стандарту (2024). Обґрунтовано, що кожна ідея НУШ (дитиноцентризм, педагогіка партнерства, цифровізація, індивідуалізація, безпечне інклюзивне середовище, компетентнісне та інтегроване навчання, розвиток інноваційності й творчості) корелює з певними групами професійних компетентностей учителя. Окреслено комплекс освітніх підходів, форм і методик, які є дієвими інструментами формування зазначених компетентностей (моделювання ситуацій, кейс-методи, освітні проєкти, EdTech-платформи, техніки фасилітації, тренінги з емоційного інтелекту, індивідуальні освітні маршрути, інтегровані міждисциплінарні модулі та ін.).

З'ясовано, що сучасна педагогічна освіта потребує переходу від фрагментарної підготовки до динамічної, адаптивної та рефлексивної моделі професійного становлення вчителя, що має ґрунтуватися на міждисциплінарності, інноваційності, партнерській взаємодії та підтримці внутрішньої мотивації студента як майбутнього педагога. Перспективи подальших розвідок полягають в емпіричному дослідженні ефективності впровадження інноваційних педагогічних технологій у професійну підготовку педагогів.

Ключові слова: професійна підготовка майбутнього вчителя початкових класів, зміст професійної підготовки, Нова українська школа, початкова освіта, професійні компетентності.

Сучасна система освіти в Україні наразі перебуває в активній фазі реформування, що обумовлено впровадженням Концепції «Нова українська школа» (2016 р.) [6] та реалізацією державної політики у сфері загальної середньої освіти до 2029 р. [7]. Так, у центрі трансформаційних процесів постає оновлення змісту, форм, методів професійної підготовки майбутнього педагога до роботи в умовах оновленої освітньої парадигми, що передбачає цілісне поєднання академічного, методичного, практичного й емоційно-етичного складників діяльності. Окрім цього, однією із ключових вимог реформи є перехід до компетентнісної моделі професійної підготовки вчителя, що забезпечує формування необхідного спектру професійних компетентностей, визначених у Професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024 р.) [4], до яких належать «мовно-комунікативна, предметно-методична, цифрова, інклюзивна, емоційно-етична, психолого-педагогічна, прогностична, організаційна, здоров'язбережувальна та інші». Формування зазначених компетентностей потребує глибоко переосмислення підходів до організації підготовки майбутніх вчителів у закладах вищої освіти (далі – ЗВО). Однак, попри задекларовані зміни, спостерігається розрив між змістом підготовки у ЗВО та реальними потребами початкової школи, що функціонує наразі відповідно до Державного стандарту (2019 р.) [2].

У нормативно-правових актах, окрім вищезазначених, акцентується на необхідності створення безпечного, інноваційного та здоров'язбережувального середовища в початковій школі. Так, в указі Президента України (№ 195/2020) визначаються напрямки національної стратегії формування такого середовища [1], до того ж у Наказі МОН № 574 (2020 р.) окреслюються конкретні технічні вимоги до мультимедійного забезпечення, що потребує відповідної цифрової грамотності вчителя [3]. У цьому аспекті актуальним постає лист МОН № 1/9-152 (2020 р.) [5], який визначає шляхи підвищення кваліфікації педагогів у межах реалізації Концепції НУШ із чітким акцентом на практичну спрямованість, міждисциплінарність та розвиток soft skills. Вагому практико-орієнтовану функцію виконує видання «Нова українська школа: поради для вчителя» (2018 р.), де представлено конкретні педагогічні практики, що сприяють розвитку емоційного інтелекту, реалізації індивідуальних освітніх траєкторій та впровадженню партнерської взаємодії [11].

Якщо аналізувати сучасні наукові дослідження, що присвячені проблемі професійної підготовки майбутнього вчителя, то останні роки демонструють посилення попиту до розробки моделей професійної підготовки майбутніх вчителів відповідно до ідей НУШ. Так, у публікаціях О. Самойленко, О. Міршук, Ю. Силенко (2023) [15, с. 83–89], М. Островської (2024) [12], Т. Турчина та ін. (2021) [17] обґрунтовано потребу в оновленні змісту освітніх програм ЗВО та впровадженні інтегрованих освітніх і елективних курсів, що поєднують методичну підготовку з практичною діяльністю. У дослідженні Г. Захарової, Л. Старікової, Ю. Силенко (2025) [10, с. 127–130], Т. Цегельник та ін. (2024) [18, с. 30–34], В. Андрієвської [8, с. 11–14] проаналізовано особливості формування цифрової компетентності майбутніх вчителів за допомогою реалізації SMART- та STEM-технологій. У працях І. Демченко, Б. Максимчук та ін. (2020) [9, с. 35–40], М. Скоромної (2024) [16, с. 27–30] наголошено на формуванні інклюзивної та здоров'язбережувальної компетентності педагогів. Окремо слід відзначити роботи О. Савченко (2018) [14, с. 4–10] та М. Островської

(2021) [13, с. 81–86], у яких акцентовано на потребі формування творчої особистості вчителя, здатного до постійного оновлення методичного інструментарію та рефлексування.

Серед іноземного наукового дискурсу особливу увагу слід приділити працям з експериментальним контекстом. Так, у публікаціях К. Oleksenko та І. Khavina (2021) [20, с. 398–409], N. Novoselska та І. Harechko (2020) [19], О. Porova та А. Lesyk (2020) [21, с. 381–387], у яких представлені експериментальні дослідження з професійної підготовки щодо проектування освітнього середовища на основі формування толерантності та компетентнісного навчання, що цілком підтверджує універсальність ідей НУШ у глобальному контексті. У праці Y. Sylenko (2024) наголошує на значенні індивідуалізації самостійної роботи студентів (майбутніх педагогів) як механізму розвитку саморефлексії й автономії, що є важливою частиною педагогічної майстерності майбутнього вчителя [22, с. 68–76].

Отже, здійснений аналіз нормативно-правових актів, концептуальних документів і сучасних наукових досліджень вітчизняного та закордонного доробку показує, що реалізація ідей НУШ вимагає цілісного, міждисциплінарного, особистісно зорієнтованого підходу до професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів. Разом з тим, автори досліджень окреслюють лише окремі аспекти, тоді як системна модель професійної підготовки з урахуванням усіх компетентностей, визначених у Професійному стандарті (2024) [4], потребує подальшого наукового осмислення.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати модель професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи з позиції реалізації ідей НУШ шляхом виокремлення провідних педагогічних підходів, форм, методів і технік, що спрямовані на формування ключових професійних компетентностей відповідно до Професійного стандарту.

Цілями дослідження визначено: 1) проаналізувати базову ідею НУШ як основи трансформації педагогічної освіти; 2) систематизувати вимоги до професійної підготовки вчителя початкової школи на основі Професійного стандарту (2024); 3) окреслити групи компетентностей, які потребують реалізації кожної ідеї НУШ та описати дієві методики, форми, технології, що їх можна застосовувати в професійній підготовці майбутніх вчителів. Дослідження базується на кореляційних **методологічних підходах** – компетентнісному (є визначальним у реалізації ідей НУШ); особистісно орієнтованому (акцентує увагу на розвитку індивідуальних ресурсів майбутнього вчителя, самоосвіти, саморефлексії); діяльнісному (обґрунтовує застосування активних методів навчання та залучення здобувачів освіти до практики, проєктної та рефлексивної діяльності); системному (застосовується для комплексного аналізу професійної підготовки майбутнього вчителя як багатоаспектного процесу). **Методи дослідження**: аналіз і синтез задля опрацювання нормативно-правових актів і методичної бази; логіко-структурний аналіз задля виявлення зв'язку між ідеями НУШ, компетентностями вчителя та засобами професійної підготовки у ЗВО; порівняльний аналіз задля зіставлення різних поглядів щодо змісту професійної підготовки майбутнього вчителя в традиційній системі та в парадигмі НУШ; систематизація та узагальнення задля формулювання висновків та узагальнень.

Реформа загальної середньої освіти в Україні стала стратегічним кроком до оновлення як змісту початкової школи, так й зміни ролі та професійного образу сучасного педагога. Ключові ідеї НУШ зосереджені навколо створення дитиноцентричного освітнього простору (з визнанням унікальності кожного учня, його прав, потреб і можливостей), побудованого на педагогіці партнерства (з уможливленням співпраці між вчителем, учнем і батьками на засадах довіри, взаємоповаги та рівності), інтеграції знань (замість фрагментарності знань, акцент роблять на міжпредметні зв'язки), цифровізації (активне застосування інформаційно-комунікаційних технологій і новітніх освітніх ресурсів), безпечного середовища (пріоритетність емоційного комфорту, здоров'я та залучення всіх дітей без винятку) та гідної якості освіти для кожної дитини [6; 11]. Відповідно, задля реалізації ідей НУШ учитель має володіти системою професійних компетентностей, визначених у Професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024) [4], у якому виділено 12 ключових компетентностей, серед них: мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова, психологічна, емоційно-етична, педагогічного партнерства, інклюзивна, здоров'язбережувальна, прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична, здатність до навчання впродовж життя. Ці компетентності забезпечують реалізацію концептуальних засад НУШ на практиці та мають бути інтегрованими в зміст освітніх програм професійної підготовки вчителів.

Відтак, реалізація ідей НУШ можлива лише за рахунок комплексного формування професійної готовності педагога, що охоплює когнітивний, ціннісно-мотиваційний, рефлексивний і технологічний компоненти. Це підтверджено в працях М. Островської (2021) [12]; О. Самойленко, О. Міршук та Ю. Силенко (2023) [15, с. 83–89]; Т. Турчина та ін. (2021) [17, с. 111–122], автори яких наголошують на доцільності застосування структурно-інтегративної моделі професійної підготовки вчителя початкової школи.

У цьому аспекті доцільним є структурування змісту професійної підготовки у ЗВО до ідей НУШ. Відповідно, можемо поділити на декілька основних блоків зміст підготовки, кожен з яких сфокусований на формуванні певної групи компетентностей, необхідних для ефективної реалізації освітньої реформи. Розглянемо їх детальніше. Одним із базових підходів є орієнтація на компетентнісний результат, адже основна увага має приділятися не засвоєнню окремих фактів, а формуванню життєвих умінь і застосуванню їх у практичних ситуаціях. У змісті професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи у ЗВО цей підхід можна реалізовувати через: 1) моделювання навчальних ситуацій у межах педагогічної практики; 2) розроблення й упровадженням

інтегрованих мініпроектів, у підготовці яких студенти мають можливість поєднувати знання з декількох освітніх галузей; 3) аналіз навчальних програм і стандартів початкової школи з метою побудови логіки інтеграції; 4) розроблення конспектів уроків з інтегрованим змістом. Так, М. Островська (2024) [12] та Т. Турчин та ін. (2021) [17, с. 111–122] підкреслюють вагомість формування здатності до прогнозування результатів навчання, конструювання освітнього середовища, що буде стимулювати критичне мислення та творчість в учнів.

Другим компонентом концепції НУШ є педагогіка партнерства як ключова цінність, що передбачає налагодження ефективної взаємодії між учителем, учнем і батьками. У змісті професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у ЗВО цей підхід доцільно реалізовувати через: 1) техніки фасилітації, рольові ігри, симуляції ситуацій комунікації з батьками; 2) організацію соціально-комунікативних тренінгів; 3) упровадження курсів з емоційного інтелекту та ненасильницького спілкування; 4) аналіз конфліктогенних ситуацій в школі та пошук ефективних рішень через медіацію. На нашу думку, ефективна реалізація партнерської взаємодії залежить від рівня комунікативної та емоційно-етичної компетентності, що їх треба формувати цілеспрямовано протягом усієї підготовки.

Ще однією основоположною ідеєю НУШ є забезпечення дитиноцентризму, що вимагає глибокого розуміння індивідуальних освітніх потреб, вікових і психоемоційних особливостей учнів. У змісті професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у ЗВО цей підхід можна реалізовувати шляхом: 1) опанування методів педагогічної діагностики (зокрема, спостереженням, інтерв'юванням, аналізом портфоліо та ін.); 2) розроблення адаптивних освітніх траєкторій; 3) застосування диференційованого й індивідуалізованого навчання; 4) організації рефлексивного аналізу дій вчителя в ситуаціях педагогічної взаємодії з різними дітьми. Так, у дослідженнях М. Островської (2021) [13, с. 81–86], І. Демченко та ін. (2020) [9, с. 35–40] наголошено на тому, що дитиноцентризм є не лише принципом, але й виступає комплексом професійних дій, що вимагає формування психологічної, інклюзивної та прогностичної компетентностей.

Ще одним невіддільним складником реформування освіти є застосування цифрових технологій, що висуває вимоги до наявності цифрової компетентності у вчителів. У змісті професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у ЗВО цей підхід варто реалізовувати за допомогою: 1) формування цифрової грамотності на основі використання платформ Google Workspace, Microsoft Teams, Moodle тощо; 2) використання інтерактивних сервісів у навчанні – LearningApps, Mozaik, Canva, Kahoot, Padlet тощо; 3) створення освітнього контенту у вигляді мультимедійних презентацій, відеоінструкцій, мінікурсів тощо; 4) формування здатності до критичної оцінки цифрових ресурсів, їх безпеки та достовірності. У дослідженні Г. Захарової, Л. Старікової та Ю. Силенко (2025) [с. 127–130] доведено, що цифрова компетентність є трансверсальною, тобто такою, яка підтримує реалізацію всіх інших ідей НУШ.

Пріоритетними в ідеях НУШ також є створення безпечного інклюзивного середовища, реалізація якого потребує від вчителя психолого-педагогічної підготовки, емпатії, чіткого розуміння особливостей дітей з особливими освітніми потребами. У змісті професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у ЗВО цей підхід можна реалізовувати шляхом: 1) ознайомлення з принципами інклюзивного навчання; 2) проведення тренінгів із психологічної безпеки та кейс-аналізу; 3) розпізнавання ризиків булінгу та психоемоційного вигорання; 4) розвитку вмінь з організації навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема й у змішаних класах. Наприклад, у дослідженнях М. Скромної (2024) [16, с. 27–30], М. Островської (2021) [13, с. 81–86] засвідчено, що ефективна реалізація принципів інклюзії можлива тільки шляхом прийняття «інакшості» дитини.

Презентуємо узагальнену таблицю взаємозв'язку ідей НУШ, професійних компетентностей (відповідно до Професійного стандарту, 2024 [4]) і підходів до їх формування, які можна використовувати в змісті професійної підготовки у ЗВО.

Таблиця 1

Взаємозв'язок ідей НУШ, професійних компетентностей і підходів до їх формування в змісті професійної підготовки у ЗВО

Ідея НУШ	Компетентності	Освітні підходи до формування у ЗВО
Компетентнісне навчання	Предметно-методична Організаційна Прогностична	1) моделювання навчальних ситуацій; 2) розробка інтегрованих уроків; 3) аналіз освітніх стандартів і результатів навчання; 4) освітні проекти
Дитиноцентризм	Психологічна Інклюзивна Прогностична	1) курси з вікової психології; 2) тренінги з розпізнавання індивідуальних потреб; 3) практика індивідуального підходу в педагогічній діяльності
Педагогіка партнерства	Комунікативна Емоційно-етична Педагогічного партнерства	1) тренінги з фасилітації; 2) рольові ігри; 3) симуляції педагогічних ситуацій; 4) практика співпраці з батьками та командна робота

Цифровізація освіти	Інформаційно-цифрова Оцінювально-аналітична	1)освітні платформи (Moodle, Google, Canva); 2)створення цифрового контенту; 3)використання EdTech у навчальному процесі
Безпечне та інклюзивне середовище	Здоров'язбережувальна Інклюзивна Психологічна	1)ознайомлення з інклюзивною політикою; 2)кейс-аналіз ситуацій булінгу; 3)практикуми з психоемоційної підтримки; 4)інклюзивна педагогіка
Індивідуальна освітня траєкторія	Психологічна Прогностична Здатність до навчання впродовж життя	1)складання індивідуальних навчальних маршрутів; 2)портфоліо студента; 3)формувальне оцінювання
Інтегроване навчання	Предметно-методична Організаційна	1)інтегровані міждисциплінарні модулі; 2)проектна діяльність; 3)STEM / STEAM-методики
Інноваційність та творчість	Прогностична Оцінювально-аналітична Здатність до навчання впродовж життя	1)креативні освітні проекти; 2)педагогічні стартапи; 3)інноваційні лабораторії

Відповідно, професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи відповідно до ідей НУШ передбачає цілісну, системну та практико орієнтовану модель формування компетентностей засновану на Професійному стандарті та концептуальних засадах НУШ. Кожна із ключових ідей відповідає певному кластеру професійних компетентностей. Сучасну педагогічну освіту треба трансформувати від традиційної моделі до гнучкої, динамічної системи формування компетентного, емоційно зрілого, цифрово-грамотного та педагогічно-інноваційного фахівця, здатного ефективно діяти в парадигмі НУШ.

Висновки. У результаті системного аналізу нормативно-правової бази та сучасних наукових досліджень було встановлено, що ефективна реалізація освітньої реформи в Україні можлива лише за умови глибокого перегляду змісту та структури педагогічної освіти в закладах вищої освіти. Здійснено спробу систематизації вимог до професійної підготовки вчителя початкової школи відповідно до Професійного стандарту (2024), що визначає ключові професійні компетентності. У межах дослідження визначено, що кожна ідея НУШ корелює з певними групами професійних компетентностей педагога, а ефективна професійна підготовка передбачає структурно-інтегративне поєднання теоретичної, методичної та практичної підготовки майбутніх педагогів. Окреслено комплекс освітніх підходів, форм і методик, які є дієвими інструментами формування зазначених компетентностей. Результати дослідження підтверджують необхідність інтеграції концептуальних ідей НУШ у зміст професійної підготовки вчителя початкової школи шляхом розроблення системної моделі компетентнісного формування, що забезпечить якісну реалізацію освітньої реформи та підвищить ефективність функціонування початкової школи в умовах Нової української школи. **Перспективи подальших розвідок** полягають в емпіричному дослідженні ефективності впровадження інноваційних педагогічних технологій у професійну підготовку педагогів.

Використана література:

1. Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі : Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>.
2. Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти : Постанова Кабінету Міністрів України, від 24 липня 2019 р. № 688. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>.
3. Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій : Наказ МОН від 29.04.2020 № 574. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0410-20#Text>.
4. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 року № 1225. URL : https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf.
5. Щодо визнання підвищення кваліфікації педагогічних працівників для реалізації Концепції «Нова українська школа» : Лист МОН № 1/9-152 від 11.03.2020 року. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-pidvishennyakvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikov-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>.
6. Концепція Нової української школи : Рішення Колегії МОН від 27.10.2016 року. URL : <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
7. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Розпорядження КМ України від 22.08.2018 № 988-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>.
8. Андрієвська В. М. Проект як засіб реалізації STEAM-освіти у початковій школі. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2017. Вип. 2 (41). С. 11–14. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/18242>.

9. Демченко І. І., Максимчук Б. А., Ніфака Я. М., Височан Л. М., Зленко Н. М., Литвиненко В. А., Максимченко В. І., Райтаровська І. В. Шляхи розвитку здоров'язбережувальної компетентності майбутнього вчителя. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2020. Вип. 2 (122) 20. С. 35–40. URL : [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2020.2\(122\).07](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2020.2(122).07).
10. Захарова Г., Старікова Л., Силенко Ю. Формування цифрової компетентності майбутнього вчителя початкових класів засобами SMART технологій. *Інноваційна педагогіка*. 2025. Вип. 80. С. 127–130. URL : <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/80.2.26>.
11. Новаукраїнська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/594/59430/20-11-2018rekviz.pdf>.
12. Островська М. Педагогічна система підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інноваційних технологій у професійній діяльності : автореф. дис. ... д-ра. пед. наук : спец. 13.00.04. Хмельницький : ХГПА, 2024. 39 с. URL : <http://46.63.9.20:88/jsrui/handle/123456789/1306>.
13. Островська М. Я. Особливості підготовки творчої особистості вчителя початкової школи в контексті вимог НУШ. *Наукові записки. Серія: педагогіка і психологія*. 2021. Вип. 65. С. 81–86. DOI : <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2020-65-81-86>.
14. Савченко О. Початкова освіта в контексті ідей нової української школи і учнів. *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2018. Вип. 19 (2). С. 4–10. URL : <https://www.director.npu.edu.ua/index.php/dslg/article/view/51>.
15. Самойленко О. А., Міршук О. Є., Силенко Ю. В. Професійно-педагогічна підготовка фахівця у контексті сучасних реалій відкритого освітньо-наукового простору ЗВО. *Молодь і ринок*. 2023. № 5 (213). С. 83–89. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282838>.
16. Скоромна М. В. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до впровадження технологій інклюзивного навчання. *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*. 2024. Вип. 5 (2024). С. 27–30. DOI : <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2024-5-5>.
17. Турчин Т. М., Легін В. Б., Височан Л. М., Плетеницька Л. С., Томченко М. А., Максимчук Б. А. Професійна підготовка майбутніх учителів початкових класів у контексті використання нових педагогічних технологій у роботі з школярами. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2021. Вип. 2 (130). С. 111–122. DOI : [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.2\(130\).26](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.2(130).26).
18. Цегельник Т., Захарова Г., Силенко Ю. Потенціал застосування цифрових технологій в освітньому середовищі ЗВО при підготовці майбутнього педагога. *Молодь і ринок*. 2024. Вип. 5 (225). С. 30–34. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.304926>.
19. Novoselska N., Harechko I. Enhancing The Readiness Of Future Primary School Teachers For Educational Activities Based On The Competence Approach. *Young Scientist*. 2020. № 10 (86). DOI : <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-10-86-32>.
20. Oleksenko K., Khavina I. Essence and structure of the readiness of future primary school teachers to design the learning environment. *Revista de La Universidad Del Zulia*. 2021. № 12 (34). Pp. 398–409. DOI : <https://doi.org/10.46925/rdluz.34.23>.
21. Popova O., Lesyk A. Theoretical Principles Of Preparation Of Future Primary School Teachers For The Formation Of Tolerance In Students. *Scientific Papers of Berdiansk State Pedagogical University Series Pedagogical Sciences*. 2020. № 1 (3). Pp. 381–387. DOI : <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2020-1-3-381-387>.
22. Sylenko Y. Individualization of independent work in the professional training of future teachers: An experimental study. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*. 2024. № 10 (1). Pp. 68–76. DOI : <https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68>.

References:

1. President of Ukraine (2020, May 25). *Ukaz Prezidenta Ukrainy vid 25 travnia 2020 roku No. 195/2020 "Pro Natsionalnu stratehiu rozbudovy bezpechnoho i zdorovoho osvitnoho seredovyshcha u Novii ukrainskii shkoli"* [Decree of the President of Ukraine No. 195/2020 "On the National Strategy for the Development of a Safe and Healthy Educational Environment in the New Ukrainian School"]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text> [in Ukrainian].
2. Cabinet of Ministers of Ukraine (2019, July 24). *Pro vnesennia zmin do Derzhavnoho standartu pochatkovoi osvity: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24 lyupnia 2019 r. No. 688* [On amendments to the State Standard of Primary Education: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 688, July 24, 2019]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
3. Ministry of Education and Science of Ukraine (2020, April 29). *Nakaz MON vid 29.04.2020 No. 574 "Vymohy do multymediinoho obladdannia, elektronnykh osvitnikh resursiv ta prystosuvan dlia navchalnykh kabinetiv i STEM-laboratorii – Typovyi pereklik zasobiv navchannia ta navchalnoho obladdannia"* [Order No. 574 of April 29, 2020 "Requirements for multimedia equipment, electronic educational resources and devices for classrooms and STEM laboratories – Model list of teaching aids and educational equipment"]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0410-20#Text> [in Ukrainian].
4. Ministry of Education and Science of Ukraine (2024, August 29). *Profesijnyi standart "Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity", zatverdzhnyi nakazom MON Ukrainy vid 29.08.2024 roku No. 1225* [Professional Standard "Teacher of a General Secondary Education Institution", approved by the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 1225, August 29, 2024]. https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf [in Ukrainian].
5. Ministry of Education and Science of Ukraine (2020, March 11). *Lyst MON No. 1/9-152 vid 11.03.2020 roku "Shchodo vyznannia pidvyshchennia kvalifikatsii pedahohichnykh pratsivnykiv dlia realizatsii Kontseptsii "Nova ukrainska shkola"* [Letter No. 1/9-152 "On the recognition of professional development of teaching staff for the implementation of the New Ukrainian School Concept"]. <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-pidvyshennyakvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnykiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti> [in Ukrainian].
6. Ministry of Education and Science of Ukraine (2016, October 27). *Kontseptsiiia Novoi ukrainskoi shkoly* [The Concept of the New Ukrainian School]. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> [in Ukrainian].
7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2016, December 14). *Kontseptsiiia realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannia zahalnoi serednoi osvity "Nova ukrainska shkola" na period do 2029 roku (Rozporiadzhennia KMU No. 988-r)* [Concept for the implementation of state policy in the field of secondary education reform "New Ukrainian School" for the period until

- 2029 (Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 988-r)]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
8. Andriievska, V. M. (2017). Proiekt yak zasib realizatsii STEAM-osvity u pochatkovii shkoli [Project as a means of implementing STEAM education in primary school]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriya: Pedahohika. Sotsialna robota*, (2)41, 11–14. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/18242> [in Ukrainian].
9. Demchenko, I. I., Maksymchuk, B. A., Nifaka, Ya. M., Vysochan, L. M., Zlenko, N. M., Lytvynenko, V. A., Maksymchenko, V. I., & Raitarovska, I. V. (2020). Shliakhy rozvytku zdoroviazberezhuvalnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia [Ways to develop health-preserving competence of future teachers]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova*, 2(122), 35–40. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2020.2\(122\).07](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2020.2(122).07) [in Ukrainian].
10. Zakharova, H., Starikova, L., & Sylenko, Yu. (2025). Formuvannia tsyfrovoy kompetentnosti maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv zasobamy SMART-tekhnologii [Formation of digital competence of future primary school teachers through SMART technologies]. *Innovatsiina pedahohika*, (80), 127–130. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/80.2.26> [in Ukrainian].
11. Bibik, N. M. (Ed.). (2018). Nova ukrainska shkola: poradnyk dlia vchytelia [New Ukrainian School: Teacher's Guide]. Kyiv: Litera LTD. <https://osvita.ua/doc/files/news/594/59430/20-11-2018rekviz.pdf> [in Ukrainian].
12. Ostrovska, M. (2024). Pedahohichna systema pidhotovky maibutnikh vchyteliv pochatkovoi shkoly do zastosuvannia innovatsiinykh tekhnologii u profesiinii diialnosti: avtoreferat dysertatsii doktora pedahohichnykh nauk [Pedagogical system of training future primary school teachers to use innovative technologies in professional activity: Doctoral dissertation abstract]. Khmelnytskyi: Khmelnytska Humanitarno-Pedahohichna Akademiia. <http://46.63.9.20:88/jspui/handle/123456789/1306> [in Ukrainian].
13. Ostrovska, M. Ya. (2021). Osoblyvosti pidhotovky tvorchoi osobystosti vchytelia pochatkovoi shkoly v konteksti vymoh NUSH [Features of training a creative personality of a primary school teacher in the context of NUS requirements]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pedahohika i psykholohiia*, (65), 81–86. <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2020-65-81-86> [in Ukrainian].
14. Savchenko, O. (2018). Pochatkova osvita v konteksti idei novoi ukrainskoi shkoly i uchniv [Primary education in the context of the ideas of the New Ukrainian School and students]. *Vseukrainskyi naukovo-praktychnyi zhurnal "Dyktor shkoly, litsei, himnazii"*, 19(2), 4–10. <https://www.director.npu.edu.ua/index.php/dslg/article/view/51> [in Ukrainian].
15. Samoilenko, O. A., Mirshuk, O. Ye., & Sylenko, Yu. V. (2023). Profesiino-pedahohichna pidhotovka fakhivtsia u konteksti suchasnykh realiiv vidkrytoho osvitno-naukovoho prostoru ZVO [Professional and pedagogical training of specialists in the context of the current realities of the open educational and scientific space of HEIs]. *Molod i rynek*, (5)213, 83–89. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282838> [in Ukrainian].
16. Skoromna, M. V. (2024). Pidhotovka maibutnoho vchytelia pochatkovoi shkoly do vprovadzhenia tekhnologii inkluzyvnogo navchannia [Preparation of future primary school teachers for the implementation of inclusive education technologies]. *Pedahohichna innovatyka: suchasnist ta perspektyvy*, (5) 2024, 27–30. <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2024-5-5> [in Ukrainian].
17. Turchyn, T. M., Lehin, V. B., Vysochan, L. M., Pletenytska, L. S., Tomchenko, M. A., & Maksymchuk, B. A. (2021). Profesiina pidhotovka maibutnikh vchyteliv pochatkovykh klasiv u konteksti vykorystannia novykh pedahohichnykh tekhnologii u roboti z shkoliaramy [Professional training of future primary school teachers in the context of using new pedagogical technologies in work with pupils]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova*, 2 (130), 111–122. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.2\(130\).26](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.2(130).26) [in Ukrainian].
18. Tsehelnik, T., Zakharova, H., & Sylenko, Yu. (2024). Potentsial zastosuvannia tsyfrovyykh tekhnologii v osvitnomu seredovyschi ZVO pry pidhotovtsi maibutnoho pedahoha [The potential of using digital technologies in the educational environment of HEIs in the training of future teachers]. *Molod i rynek*, (5) 225, 30–34. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.304926> [in Ukrainian].
19. Novoselska, N., & Harechko, I. (2020). Enhancing the readiness of future primary school teachers for educational activities based on the competence approach. *Young Scientist*, 10 (86). <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-10-86-32>
20. Oleksenko, K., & Khavina, I. (2021). Essence and structure of the readiness of future primary school teachers to design the learning environment. *Revista de La Universidad Del Zulia*, 12 (34), 398–409. <https://doi.org/10.46925/rdluz.34.23>
21. Popova, O., & Lesyk, A. (2020). Theoretical principles of preparation of future primary school teachers for the formation of tolerance in students. *Scientific Papers of Berdiansk State Pedagogical University. Series Pedagogical Sciences*, 1 (3), 381–387. <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2020-1-3-381-387>
22. Sylenko, Y. (2024). Individualization of independent work in the professional training of future teachers: An experimental study. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*, 10 (1), 68–76. <https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68>

I. Barbashova, H. Svyrydenko, V. Domina, K. Taran, K. Cherkashyna. Preparation of Future Primary School Teachers for the Implementation of the New Ukrainian School (NUS) Ideas.

The purpose of this study is to theoretically substantiate a model for the professional training of future primary school teachers through the lens of implementing the New Ukrainian School (NUS) principles. This involves identifying key pedagogical approaches, formats, methods, and techniques aimed at developing core professional competencies in accordance with the Professional Standard. The research methods include analysis and synthesis, logical-structural analysis, comparative analysis, systematization, and generalization. The findings reveal that successful implementation of educational reform in Ukraine is only possible through a profound revision of the content and structure of pedagogical education in higher education institutions. The study attempts to systematize the requirements for the professional training of future primary school teachers based on the 2024 Professional Standard. It is argued that each NUS principle—child-centeredness, partnership pedagogy, digitalization, individualization, safe inclusive environment, competency-based and integrated learning, and the development of innovation and creativity—correlates with specific groups of teacher competencies. A set of educational approaches, formats, and techniques is outlined as effective tools for shaping these competencies, including situational modeling, case methods, educational projects, EdTech platforms, facilitation techniques, emotional intelligence training, personalized learning paths, and integrated interdisciplinary modules. Ultimately, the study emphasizes the need for a shift

from fragmented teacher preparation to a dynamic, adaptive, and reflective model of professional development. This model should be grounded in interdisciplinarity, innovation, collaborative interaction, and the nurturing of students' intrinsic motivation as future educators. Prospects for further research lie in empirical studies on the effectiveness of implementing innovative pedagogical technologies in teacher training.

Key words: professional training of future primary school teachers, content of professional education, New Ukrainian School, primary education, professional competencies.

Дата першого надходження рукопису до видання: 23.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 31.10.2025

Дата публікації: 28.11.2025